

Capellenborg

Protocol seksuele intimidatie

Capellenborg

Wijhe

Inleiding

Een veilige werkomgeving is belangrijk voor het goed functioneren van zowel leerlingen als schoolmedewerkers. Seksuele intimidatie kan iedereen overkomen. Om te voorkomen dat leerlingen of schoolmedewerkers slachtoffer of dader worden van seksueel geweld of seksuele intimidatie op school, is dit protocol opgesteld.

Wettelijk kader

Op 28 juli 1999 is een wijziging van de onderwijswetgeving van kracht geworden, ter voorkoming en bestrijding van seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs, gepleegd door een medewerker van de onderwijsinstelling jegens een leerling en vice versa.

Om tot gerechtelijke vervolging te kunnen overgaan, is aangifte bij de politie noodzakelijk.

De wet bevat daarom een aangifteplicht voor het bevoegd gezag en een meldplicht voor het personeel bij een dergelijk zedenmisdrijf. Alleen zo kan worden bewerkstelligd dat het bevoegd gezag daadwerkelijk kennis krijgt van een mogelijk strafbaar feit.

De meldplicht is vastgelegd in de 'Regeling Seksueel misbruik en Seksuele intimidatie in het onderwijs', een uitgave van het Ministerie van Onderwijs, cultuur en wetenschappen, september 1999. Hierin staat benoemd dat: wanneer een medewerker seksueel misbruik – of intimidatie – pleegt jegens een leerling of als hier vermoedens over bestaan, zijn schoolbesturen verplicht om dit te melden bij de vertrouwensinspecteur. Als uit dit overleg blijkt dat er sprake is van een redelijk vermoeden dat dit misbruik heeft plaatsgevonden, dan dient het schoolbestuur onmiddellijk aangifte te doen. Medewerkers zijn wettelijk verplicht het schoolbestuur direct te informeren wanneer zij op de hoogte zijn van seksueel misbruik of seksuele intimidatie van een leerling of een medewerker.

Belang protocol

Het ondergaan van seksuele intimidatie heeft vaak nadelige gevolgen voor de betrokkene. Voor leerlingen/medewerkers kan het een aanleiding zijn om van school te gaan; ook schoolverzuim en slechte leerprestaties kunnen een gevolg zijn. Verder kunnen slachtoffers later psychische of emotionele schade ondervinden.

Definitie

Seksuele intimidatie is een breed begrip. Dubbelzinnige grapjes en onverwachte aanrakingen kunnen als intimiderend worden ervaren. Ook ondubbelzinnige, strafbare vormen van seksueel misbruik, zoals aanranding en verkrachting, vallen onder seksuele intimidatie. De definitie van seksuele intimidatie is: elke vorm van seksueel gedrag of seksuele toenadering, in verbale, non-verbale of fysieke zin, opzettelijk of onopzettelijk, die door de persoon die het ondergaat als ongewenst of gedwongen wordt ervaren.

Voorbeelden van seksuele intimidatie zijn:

1. Fysiek: van ongewenst aanraken tot aanranding en verkrachting.
2. Verbaal: van dubbelzinnige opmerkingen en vieze moppen tot seksueel getinte opmerkingen en intieme vragen.
3. Non-verbaal: van gluren en iemand met de ogen uitkleden tot iemand confronteren met porno en het maken van obscene gebaren.
4. Ontucht valt hier ook onder. De definitie van ontucht is: Het plegen van seksuele handelingen met kinderen jonger dan 12 jaar of ouder dan 12 jaar, maar jonger dan 16 jaar.

Doelgroep en reikwijdte

1. Deze richtlijnen zijn bedoeld voor alle betrokkenen die deel uitmaken van de schoolgemeenschap, dat wil zeggen medewerkers, leerlingen, ouders/verzorgers en mensen die op een andere manier verbonden zijn aan Capellenborg.
2. Seksuele intimidatie kan zich bij verschillende partijen in de schoolsituatie voordoen: leerling-leerling; medewerker-leerling, leerling-medewerker; medewerker-medewerker.

Maatregelen Capellenborg seksuele intimidatie

1. De klachtenregeling wordt toegepast. Alleen degene die last heeft (gehad) van seksuele intimidatie kan een klacht indienen bij de vertrouwenspersoon en klachtencommissie. Uiteraard kunnen, en moeten, vermoedens van misbruik of onveilig klimaat worden gemeld bij de vertrouwenspersoon.
2. De vertrouwenspersonen zijn de eerste contactpersonen op de locatie. Uiteraard kunnen ook de directeur of de ondersteuningscoördinator worden aangesproken. Ouders, leerlingen en medewerkers zijn op de hoogte van desbetreffende contactpersonen.
3. Indien er sprake is van seksuele intimidatie bij leerlingen worden, na overleg met de vertrouwenspersoon of ondersteuningscoördinator, altijd de ouders van het slachtoffer en eventuele dader op de hoogte gebracht.
4. Door de school wordt aan de medewerkers van de school, de leerlingen en de ouders informatie verschaft over hoe op school wordt omgegaan met seksuele intimidatie en over de mogelijkheden om een klacht in te dienen. Tevens zet de school zich in om preventieve activiteiten en maatregelen uit te voeren.
5. De vertrouwensinspecteur wordt bij ernstige gevallen van seksuele intimidatie geïnformeerd en zo nodig om advies gevraagd.

Bij ontucht doet het schoolbestuur altijd aangifte. Ontucht is een misdrijf.

Maatregelen politie

1. Indien door het slachtoffer officieel een klacht wordt ingediend bij de politie kan de justitiële procedure in gang worden gezet. Deze procedure loopt via de politie, Openbaar Ministerie en de rechtbank.
2. Bij ontucht met een 'aan de zorg, opleiding of waakzaamheid toevertrouwde minderjarige' is geen klacht van het slachtoffer nodig. De school is in dit geval verplicht aangifte te doen.

RELEVANTE BIJLAGEN

- Stappenplan grensoverschrijdend gedrag
- Gedragscode ongewenst seksueel gedrag
- Procedure schorsing en verwijdering, zie schoolveiligheidsplan OoZ hoofdstuk 3.8.1 bijlage 28

Dit protocol is met instemming van de (G)MR op 2 november 2020 tot stand gekomen.

Wijhe, 2 november 2020

Stappenplan grensoverschrijdend gedrag:

- De docent signaleert grensoverschrijdend gedrag.
- Voor de aanpak bestaan verschillende mogelijkheden. E.e.a. is afhankelijk van docent, leerling gemaakte fout, etc. en rekening houdend met “omgaan met verschillen”.
- De leerling heeft een gesprek met de docent, zo snel mogelijk of direct na schooltijd.
- Dossiervorming in Somtoday.
- Ouders worden (telefonisch) op de hoogte gebracht door docent en/ of leerling.
- Docent bespreekt probleem met de ondersteuningscoördinator.
- Zo nodig wordt een oudergesprek gepland.
- Directie wordt door ondersteuningscoördinator op de hoogte gesteld.
- Gezamenlijk wordt bepaald wat het leerling nodig heeft, de mogelijkheden worden bekeken (b.v. onderzoek, gedragsaanpak, coaching docent, school maatschappelijk werkster, etc.).
- Docent, ouders en ondersteuningscoördinator evalueren samen de aanpak, indien nodig worden nieuwe afspraken gemaakt, bij geen verbetering van het gedrag wordt directie ingeschakeld en protocol schorsing en verwijdering gevolgd.

Bijlage 2

Gedragscode voorkomen ongewenst seksueel gedrag

Hieronder zijn punten beschreven met betrekking tot het voorkomen van ongewenst seksueel gedrag.

Schoolcultuur/pedagogisch klimaat

1. Medewerkers onthouden zich van seksistisch taalgebruik, seksueel getinte grappen, toespelingen en van een manier van aanspreken die door leerlingen en/of andere bij de school betrokkenen als seksistisch kan worden ervaren.
2. Medewerkers zien er tevens op toe dat bovenstaande niet gebezigd wordt tussen leerlingen onderling.
3. Medewerkers onthouden zich van seksistisch getinte gedragingen of gedragingen die door leerlingen en/of andere bij school betrokkenen als zodanig kunnen worden ervaren en zien er tevens op toe dat dergelijke gedragingen niet voorkomen tussen leerlingen onderling.

Eén op één contacten docenten-leerlingen

1. Leerlingen worden na schooltijd niet onnodig op school gehouden. Mocht er sprake zijn van nablijven, RT, gesprekken of andere buiten schooltijd geplande activiteiten, zullen er altijd meerdere medewerkers hiervan op de hoogte zijn. Leerlingen mogen ten aller tijden aangeven desbetreffend gesprek met de deur open te voeren.
2. Uit de aard van het docentschap vloeit de norm voort dat een docent een zekere terughoudendheid betracht over het mee naar huis nemen van leerlingen. Indien dit wel gebeurt, dan dient dit alleen met de nodige waarborgen van toezicht en als dit bekend is bij anderen te geschieden. Zonder medeweten van de ouders, worden leerlingen daarom niet bij een medewerker thuis uitgenodigd. In voorkomende gevallen worden de redenen en de tijdsduur aangegeven. Tevens wordt dit gemeld bij de directie.

Troosten/belonen/feliciteren in de schoolsituatie

1. De wensen en gevoelens van zowel kinderen als ouder hieromtrent worden gerespecteerd. Leerlingen hebben het recht om aan te geven wat ze prettig of niet prettig vinden. Spontane reacties bij troosten en/of belonen in de vorm van een arm om de leerling heen slaan of een aanraking op de arm van de leerling zijn mogelijk.
2. Felicitaties moeten een spontaan gebeuren blijven. Medewerkers houden hierbij rekening met het bovenvermelde. Medewerkers volgen in principe hun eigen gewoonten in deze, rekening houdend met wat de leerlingen hier als normaal ervaren.

Eerste hulp

Wanneer er eerste hulp wordt geboden waarbij de leerling zich moet ontkleden, moet er naast de hulpgevende een derde aanwezig zijn. De leerling mag zelf aangeven of dit een man of een vrouw is.

Buitenschoolse activiteiten

1. Tijdens activiteiten waarbij er overnacht wordt, slapen jongens en meisjes apart. De begeleider slaapt zo mogelijk op een andere slaappleaats dan de leerlingen.
2. Tijdens het aan-, uit- en omkleden van de leerlingen worden de betreffende ruimtes uitsluitend door de leiding betreden na een duidelijk vooraf gegeven teken. Dit is van toepassing als de situatie het vereist dat mannelijke begeleiding de ruimtes van de meiden binnengaat en als vrouwelijke begeleiders de ruimtes van de jongens binnengaat.
3. Jongens en meisjes maken gebruik van gescheiden douches.
4. In principe gaat een medewerker niet alleen met een leerling op stap. Mocht dit toch noodzakelijk en/of wenselijk zijn, dan zijn anderen hiervan op de hoogte. Er wordt een reden en tijdsduur aangegeven.